

Barnkonsekvensanalys Valfärd skola

Barnkonsekvensanalys Valfärd skola.....	1
Barnkonsekvensanalys/prövning av barnets bästa.....	2
Verksamhet som beslutet gäller.....	3
Bakgrund, syfte och beslut om avveckling av skola.....	3
Övergripande frågeställning	4
Barn som berörs av beslutet direkt eller indirekt	4
Aktuell lagstiftning och styrdokument.....	4
Barnkonventionen	4
Skollagen.....	5
Läroplanen för grundskolan	6
Diskrimineringslagen.....	6
Samtal med elever:.....	6
Vad är barnets bästa?.....	7
Artikel 2 – Behandlas alla barn lika?.....	7
Artikel 3 – Utgå beslutet från barnets bästa?.....	8
Kommer beslutet att beröra barn i behov av särskilt stöd?.....	8
Artikel 12 – Görs barn delaktiga?.....	8
Analys av konsekvenser och resultatet av prövning av barnets bästa genom en intresseavvägning.....	9
Utvärdering längre fram.....	10

Barnkonsekvensanalys/prövning av barnets bästa

Barnets rättigheter utgår från FN:s barnkonvention och handlar om att ta tillvara barns och ungas rättigheter och intressen i samhället. Barnkonventionen innehåller bestämmelser om mänskliga rättigheter för barn. Riksdagen har fattat beslut om barnkonventionen, för att stärka barnets rättigheter i Sverige. Målet för Sveriges barnrättspolitik är att barn och unga ska respekteras och ges möjlighet till utveckling och trygghet samt delaktighet och inflytande.¹ Barnkonventionen innebär att vi ska främja och skydda barnets rättigheter. För att göra det ska vi lyfta, se och ta tillvara barns behov och perspektiv vid varje förändring eller beslut i verksamheten. Barn behöver då vara delaktiga i den processen och få möjlighet att uttrycka sina åsikter och tankar. Enligt barnkonventionen är varje människa under 18 år ett barn.²

Enligt artikel 3.1 i barnkonventionen ska vid alla åtgärder som rör barn i första hand beaktas vad som bedöms vara barnets bästa. I första hand beaktas betyder inte att barnets bästa behöver vara utslagsgivande, eftersom andra intressen kan ha samma eller större betydelse. I första hand beaktas betyder att vi måste göra en analys och identifiera vad som är barnets bästa och sedan ställa det gentemot andra relevanta avvägningar i beslutet. Barnets bästa skall alltid beaktas som ett tungt vägande intresse.

Det kan också röra flera barn eller grupper av barns olika intressen, till exempel vid prioriteringar där flera bedömningar av barnets bästa kan behöva göras och vägas mot varandra och andra intressen.³ Om inte barnets bästa blir utslagsgivande behöver det motstående intresset vara legitimt, viktigt och proportionerligt.⁴ Det är inte alltid möjligt att fastställa precis vad som är barnets bästa.⁵ Ett beslut som rör flera barn eller barn i allmänhet kan vara positivt för några barn, men negativt för andra. Ett beslut kan innebära såväl negativa som positiva konsekvenser för ett barn och ska redovisas även om det inte går att fastställa barnets bästa.

En bedömning av barnets bästa kan genomföras genom en prövning av barnets bästa, en så kallad barnkonsekvensanalys.⁶ En barnkonsekvensanalys är ett verktyg för att omsätta barnkonventionen i handling och synliggöra barnets bästa. Det innebär att göra en helhetsbedömning, av vad som är den bästa möjliga lösningen för barnet eller grupper av barn, på både lång och kort sikt.

¹ [Barnets rättigheter - Regeringen.se](https://www.regeringen.se/491110/1/1)

² [Barnkonventionen som svensk lag - Regeringen.se](https://www.regeringen.se/491110/1/1)

³ [Normal \(barnombudsmannen.se\)](https://www.barnombudsmannen.se/)

⁴ [Mål: Ö 1020-20 - Högsta domstolen](https://www.domstol.se/om-domstolen/1020-20)

⁵ [Domar och beslut - Kammarrätten i Göteborg \(domstol.se\)](https://www.domstol.se/om-domstolen/1020-20)

⁶ [Barnkonsekvensanalys | SKR](https://www.skr.se/)

Enligt förvaltningslagen⁷ ska ett ärende handläggas så enkelt, snabbt och kostnadseffektivt som möjligt utan att rättssäkerheten eftersätts. Det är därför viktigt att en bedömning av barnets bästa/barnkonsekvensanalyser inte görs mer omfattande än vad som krävs för att kunna göra en bedömning av barnets bästa. En enklare bedömning kan ibland vara tillräcklig. Hur omfattande bedömningen/barnkonsekvensanalysen blir beror på hur mycket frågan berör barnet, grupper av barn eller barn i allmänhet samt hur mycket information som är relevant att samla in.

Det finns inget facit på hur omfattande en bedömning av barnets bästa ska vara. Det är i stället varje ärende/åtgärd/beslut som avgör vad som är tillräckligt med information för att en bedömning av barnets bästa ska vara möjlig.

En analys kan göras på tre sätt:

1. En enkel prövning

- Barn påverkas inte mycket av beslutet/åtgärden.
- Det krävs då ingen informationsinhämtning.

2. En prövning av barnets bästa genom en utredning

- Barn påverkas av beslutet/åtgärden.
- Informationsinhämtning krävs.
- Beslutet blir det som identifieras vara barnets bästa.

3. En prövning av barnets bästa genom en utredning med intresseavvägning

- Det finns andra intressen som kolliderar med barnets bästa.
- Om inte barnets bästa prioriteras ska en motivering finnas varför.

I detta fall gör skolan och huvudmannen bedömningen att analysen genomförs genom en utredning med intresseavvägning.

Verksamhet som beslutet gäller

Enhet	Ansvarig
Skola: Saltängen skola	Shaju Kohinoor, rektor
Huvudman: Välfärd skola	Einar Franson, produktionsdirektör

Bakgrund, syfte och beslut om avveckling av skola

Saltängen skola har idag 109 elever. Nacka kommuns befolkningsprognos visar att antalet barn i området inte kommer att öka nämnvärt fram till 2040. När efterfrågan minskar måste skolan anpassa sin lokalanvändning. Saltängens skola har under en tid bakåt anpassat sin verksamhet efter det minskade elevantalet och

⁷ 9 § förvaltningslagen (2017:900).

ställt av lokaler men har nu kommit till en punkt där det inte längre är hållbart ur verksamhetssynpunkt att krympa verksamheten ytterligare i lokalerna utan att verksamheten blir lidande.

Välfärd skola gör bedömningen att verksamheten på Saltängens skola bör avvecklas och att plats för alla elever ska beredas på Duvnäs skola, som ligger cirka 900 meter bort. Inför denna bedömning har rektor tillsammans med sin ledningsgrupp analyserat situationen genom att beakta befolkningsprognosen, trenden över antal sökande elever och gjort en risk- och konsekvensanalys tillsammans med sina medarbetare. Medarbetarna på Saltängen har varit med i processen och ställt sig positiva till förändringen. Skolans ledning har beaktat klassrumstillgång samt kapacitet på matsalen, skolkök, gymnastiksalen och utemiljön på Duvnäs skola.

Det är avgörande att kunna organisera verksamheten på ett så hållbart sätt som möjligt, både ur ett verksamhets- och ekonomiskt perspektiv. Att ha två halvfulla skolor så nära varandra är inte samhällsekonomiskt försvarbart.

Det är idag komplicerat att ha en verksamhet på Saltängen skola då lärarkåren är liten och då sårbar när pedagoger är sjuka eller frånvarande från skolan. På Saltängen skola arbetar det idag 4 lärare och 4,5 pedagoger på fritids. Elevhälsans personal, PREST-lärare (praktiskt-estetiska ämnen), speciallärare och administrativ personal delas med Duvnäs skola och rektorsområdet.

Initiativet till framtagandet av en barnkonsekvensanalys är taget av skolchefen.

Övergripande frågeställning

Är beslutet att avveckla Saltängens skola och samtidigt bereda plats för alla elever på Duvnäs skola förenligt med barnets bästa?

Barn som berörs av beslutet direkt eller indirekt

Elever som direkt berörs är till antalet 82. Det är eleverna som idag går i förskoleklass, år 1 samt år 2. Elever i år 3 skulle ha bytt skola oavsett beslutet. De barn som indirekt berörs av beslutet är de barn som idag går på förskolor och som skulle ha valt Saltängen skola i skolvalet. Även barnen som idag går på Duvnäs skola berörs av beslutet då de kommer att gå i lokaler där det blir fler elever.

Aktuell lagstiftning och styrdokument

Barnkonventionen

Barnkonventionens fyra grundprinciper:

Fyra huvudprinciperna i barnkonventionen

Artiklar aktuella:

- Enligt artikel 28 har barnet rätt till utbildning och med lika möjligheter.
- Enligt artikel 29 skall barnets utbildning bland annat syfta till att utveckla barnets fulla möjligheter i fråga om personlighet, anlag samt fysisk och psykisk förmåga. ⁸

Skollagen

Placering vid en skolenhet

Enligt 9 kap 15 § skollagen ska en elev placeras vid den av kommunens skolenheter där elevens vårdnadshavare önskar att eleven ska gå. Om den önskade placeringen skulle medföra att en annan elevs berättigade krav på placering vid en skolenhet nära hemmet åsidosätts, ska dock kommunen placera eleven vid en annan skolenhet.

Kommunen får annars frångå elevens vårdnadshavares önskemål endast om den önskade placeringen skulle medföra att betydande organisatoriska eller ekonomiska svårigheter uppstår för kommunen.

Av hänsyn till vad som krävs för att effektivt utnyttja lokaler och andra resurser får det dock i viss utsträckning accepteras att plats erbjuds på längre avstånd från hemmet.

Utbildningens syfte

Enligt 10 kap 2 § skollagen ska grundskolan ge eleverna kunskaper och värden och utveckla elevernas förmåga att tillägna sig dessa.

Utbildningen ska utformas så att den bidrar till personlig utveckling samt förbereder eleverna för aktiva livsval och ligger till grund för fortsatt utbildning. Utbildningen ska främja allsidiga kontakter och social gemenskap och ge en god grund för ett aktivt deltagande i samhällslivet.

⁸ <https://unicef.se/barnkonventionen/las-texten>

Läroplanen för grundskolan

Undervisningen ska anpassas till varje elevs förutsättningar och behov. Den ska främja elevernas fortsatta lärande och kunskapsutveckling med utgångspunkt i elevernas bakgrund, tidigare erfarenheter, språk och kunskaper.

Skollagen föreskriver att utbildningen inom varje skolform och inom fritidshemmet ska vara likvärdig, oavsett var i landet den anordnas. Normerna för likvärdigheten anges genom de nationella målen. En likvärdig utbildning innebär inte att undervisningen ska utformas på samma sätt överallt eller att skolans resurser ska fördelas lika.

Diskrimineringslagen

Denna lag har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

Samtal med elever:

Efter samtal med eleverna har följande svar noterats. Skolan har fått tankar från eleverna där de uttrycker positiva känslor och viss oro.

Frågan som ställdes till eleverna: Vad är bra och vad är dåligt med att flytta från Saltängens skola till Duvnäs skola?

Fördelar

- Slöjd/musik i samma byggnad
- Samma skola tills åk.6
- En enda byggnad för alla
- Närmare till vissa
- Möjlighet att träffa flera kompisar
- Fortsätta träffa sina små syskon när man börjar på mellanstadiet
- Prova en ny skola
- Vi skulle ändå flytta till mellanstadiet
- Ny fotbollsplan

Nackdelar

- Vi kommer sakna Saltängen
- Mycket folk

- Mindre fotbollsplan
 - Grind
 - Mycket trappor
 - Inte så mycket grönt
 - Mindre yta
 - Inte så mycket skog
 - Det kan bli långa köer
 - Hårdare konstgräs
 - Inte lika rolig skolgård
- Analys av konsekvenser

Vad är barnens bästa?

Kommer beslutet påverka eller få konsekvenser för barn eller unga nu eller i framtiden

Svar: Initialt kan en omplacering/flytt till en annan skola innebära en omställning för barnen. Allt blir nytt och det kan skapa oro. Det kan ta tid för barnen att finna sig i nya miljöer och känna trygghet. För att förebygga eventuell oro kommer barnens trygghet att prioriteras fram till ht 2024.

Konsekvenser av beslutet:

- Vårdnadshavare behöver göra ett skolval/skolbyte vilket resulterar i en ny skola för eleverna
- Nya skolkamrater
- Ny skolmiljö
- Initial oro för vissa elever
- Ny skola kan ge länge skolväg för vissa elever
- Trängre lokaler och mindre yta för skolgård om många elever från Saltängen väljer Duvnäs skola.
- Alla medarbetare från Saltängen kommer att ha sin arbetsplats på Duvnäs skola och detta ger en samlad lärarkår vilket skapar en mer hållbar organisation och där eleverna får fler vuxna i sin direkta närhet.
- Samlad elevhälsa gör så att elever och elevhälsans personal slipper förflytta sig mellan skollokaler
- Samlad skolgång från förskoleklass till år 6 på Duvnäs skola

Artikel 2 – Behandlas alla barn lika?

Utifrån artikel 2 bedömer skolan och huvudmannen att barns och eller ungas rätt till likvärdiga villkor inte kommer påverkas. Barnen kommer att få en likvärdig verksamhet. Enligt skollagen ska utbildningen vara likvärdig oavsett var i landet den anordnas. Den ska ta hänsyn till barns olika förutsättningar och behov och anpassas

till alla barn i förskolan. Miljön ska vara tillgänglig för alla barn och inspirera dem att samspele och att utforska omvärlden samt stödja barnens utveckling, lärande, lek och kommunikation. Detta kommer ske även om Saltängen skola avvecklas då skolledningen och huvudmannen arbetar utifrån en likvärdig skola.

Förändringen, kan bli extra påtaglig och känslig för barn i förskoleklass och grundskola med särskilda behov. Förslaget leder till lokalförändringar vilket behöver beaktas med extra försiktighet, för framför allt barnen med särskilda behov. Vidare behöver man även beakta att skolgården inbringa en säker och trygg utemiljö, så att inga barn diskrimineras.

Artikel 3 – Utgå beslutet från barnets bästa?

Beslutet kan komma att inverka på de barn som har särskilda behov, om deras situation inte beaktas och anpassas, utifrån behov. Detta gäller framför allt barn med särskilda behov som kan vara extra känsliga för en omorganisation, nya situationer och nya människor. Därför är det särskilt viktigt med kompensatoriska åtgärder, att skapa rätt förutsättningar, för dessa barn i samband med en eventuell omorganisation.

Skolledning och huvudman strävar efter att skapa rätt förutsättningar för att hela processen ska utgå från barnens bästa.

I processen är det tre områden som är viktiga att ta hänsyn till – organisation, pedagogik och ekonomi. Skolan kommer att göra sitt yttersta för att alla elever ska klara av avvecklingen så bra som möjligt.

Alla barn som väljer en av Valfärd skolas skolor kommer att få en likvärdig utbildning.

Kommer beslutet att beröra barn i behov av särskilt stöd?

Barn med behov av särskilt stöd kommer att fortsätta få det stöd eleven behöver.

Artikel 12 – Görs barn delaktiga?

Skolan har fört dialog med elever där de har fått ge uttryck för sina tankar inför en avveckling och indirekt en flytt till annan skola. Eleverna kommer även att vara involverade genom elevråd och skolråd där syftet är att eleverna ska känna sig involverade i avvecklingen samt skapa en känsla av gemenskap mellan eleverna på Saltängens och Duvnäs skola.

Analys av konsekvenser och resultatet av prövning av barnets bästa genom en intresseavvägning

Faktorer som kolliderar med barnets bästa

De intressen som kolliderar med barnets bästa är den oro som ett skolbyte kan skapa.

Att vilja gå kvar på Saltängen skola på grund av att man gillar skolan och tycker att den är bra är ett intresse för både elever och vårdnadshavare.

Det blir fler elever på skolans ytor vilket ger mindre yta per elev.

Sammantagen bedömning och avvägning kring barnets bästa

Huvudmannen behöver ta hänsyn till den ekonomiska aspekten av att driva en skola med få elever och för stora lokaler. Det är endast skolchecken som finns för att driva skolan och den täcker inte upp för detta. Skolan har gått med minusresultat sedan 2019.

Skolan och huvudmannen anser att beslutet att avveckla Saltängens skola, vid en sammantagen bedömning, är ett positivt beslut utifrån barnets bästa då det betyder att eleverna kommer att få en sammanhållen utbildning från förskoleklass till årskurs 6. Det är även positivt för eleverna att lärarkåren blir större och kommer att vara samlad på Duvnäs skola och på detta sätt utgöra en trygghet för eleverna hela skoldagen. Utbildningen kommer att vara likvärdig och elever kommer i större utsträckning få tillgång till utbildade pedagoger.

Det är även viktigt att ta hänsyn till pedagogernas arbetsmiljö när huvudmannen lägger fram sitt förslag till beslut. Idag är det komplicerat att ha en verksamhet på Saltängen skola då lärarkåren är liten och då sårbar när pedagoger är sjuka eller frånvarande från skolan. På Saltängen skola arbetar det idag 4 lärare och 4,5 pedagoger på fritids.

Förslaget om avveckling av Saltängens skola och att eleverna bereds plats på Duvnäs skola bedöms, vid en sammantagen bedömning, förenligt med barnets bästa. Skolledningen har för avsikt att göra de anpassningar som krävs exempelvis genom lokal- och verksamhetsplanering. Kompensatoriska faktorer såsom resursfördelning av personal vid initial oro och behov av anpassningar kommer genomföras. Det kommer att finnas en väl utarbetad verksamhetsplanering som gör att flöden på skolan, matsalen och gården ska fungera bra under hela skoldagen. Kapaciteten är tillräcklig för matlagning samt timmar för idrott i gymnastikhallen. Det förhållandet att samtliga barn kommer kunna beredas plats på Duvnäs skola samt att alla pedagogerna från Saltängen skola följer med eleverna säkerställer att barnen placeras med både barn och vuxna som de redan

känner. Detta ger goda förutsättningar för att skapa trygghet och välbefinnande. Att hålla samman elevgrupperna och att erbjuda befintlig personal att följa med elevgrupperna, är något som skolan kommer att sträva efter. Eleverna kommer ges möjlighet att vara delaktiga i planeringen inför förändringen och man kommer aktivt att arbeta för en trygg och positiv övergång.

Utvärdering längre fram

Skolan kommer att genomföra en utvärdering på Duvnäs skola av elevernas trivsel och välmående. Detta kommer att ske löpande och en närmare utvärdering kommer som senast att ske under vårterminen 2025.